

ZAKON
O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O VAZDUŠNOM
SAOBRAĆAJU IZMEĐU VLADE REPUBLIKE
SRBIJE I VLADE REPUBLIKE TURSKE

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum o vazdušnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Turske, sačinjen u Antaliji 19.oktobra 2015. godine, u originalu na srpskom, turskom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Turske u originalu na srpskom jeziku glasi:

**SPORAZUM
O VAZDUŠNOM SAOBRAĆAJU
IZMEĐU
VLADE REPUBLIKE SRBIJE
I
VLADE REPUBLIKE TURSKE**

Vlada Republike Srbije i Vlada Republike Turske (u daljem tekstu „strane ugovornice“);

Budući da su članice Konvencije o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu i Sporazuma o tranzitu u međunarodnom vazdušnom saobraćaju, otvorenih za potpisivanje u Čikagu, 7. decembra 1944. godine;

U želji da omoguće razvoj međunarodnog vazdušnog saobraćaja;

Uviđajući da efikasan i konkurentan međunarodni vazdušni saobraćaj unapređuje ekonomski razvoj, trgovinu, turizam, investicije i korist potrošača;

U želji da omoguće najviši stepen vazduhoplovne bezbednosti i obezbeđivanja u vazduhoplovstvu u međunarodnom vazdušnom saobraćaju i ponovo potvrđujući ozbiljnu zabrinutost zbog pretnji uperenih protiv obezbeđivanja vazduhoplova koje ugrožavaju bezbednost lica i imovine i imaju negativan uticaj na obavljanje vazdušnog saobraćaja i narušavaju poverenje javnosti u bezbednost civilnog vazduhoplovstva;

U želji da zaključe Sporazum radi uspostavljanja vazdušnog saobraćaja između teritorija svojih država i dalje;

Dogovorile su se o sledećem:

Član 1.

Definicije

Izrazi upotrebljeni u ovom sporazumu imaju sledeća značenja:

a) „Konvencija” označava Konvenciju o međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, otvorenu za potpisivanje u Čikagu, 7. decembra 1944. godine i obuhvata svaki Aneks usvojen prema članu 90. Konvencije i svaku izmenu i dopunu Aneksa ili Konvencije prema čl. 90 i 94. Konvencije, ukoliko su ti aneksi i izmene na snazi u državama strana ugovornica;

b) „nadležni organ za vazdušni saobraćaj” označava za Republiku Srbiju - Direktorat civilnog vazduhoplovstva Republike Srbije, a za Republiku Tursku - Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i komunikacija, Generalni direktorat za civilno vazduhoplovstvo, ili u oba slučaja, svako drugo lice ili telo ovlašćeno da obavlja funkcije koje sada obavljaju navedeni nadležni organi za vazdušni saobraćaj;

v) „Sporazum” označava ovaj sporazum, Aneks uz Sporazum i svaki protokol kojim se menja Sporazum ili Aneks;

g) „Aneks” označava Aneks uz ovaj sporazum ili izmene i dopune Aneksa u skladu sa odredbama člana 18. (Konsultacije) i člana 19. (Izmena i dopune) ovog sporazuma.

d) „određeni avio-prevoznik” označava avio-prevoznika koji je određen i ovlašćen prema odredbama člana 3. ovog sporazuma;

đ) „tarifa” označava cene koje se plaćaju za prevoz putnika, prtljaga i robe i uslove prema kojima se te cene primenjuju, uključujući cene i uslove za agencijske i druge pomoćne usluge, ali izuzimajući naknadu i uslove za prevoz pošte;

e) „teritorija” ima značenje određeno članom 2. Konvencije;

ž) „vazdušni saobraćaj”, „međunarodni vazdušni saobraćaj”, „avio-prevoznik” i „zaustavljanje u nekomercijalne svrhe” imaju značenja koja su određena članom 96. Konvencije;

z) „kapacitet” u odnosu na vazduhoplov označava plaćeni teret tog vazduhoplova koji se prevozi na liniji ili delu linije, a u odnosu na ugovoreni saobraćaj označava kapacitet vazduhoplova koji se koristi u tom saobraćaju, pomnožen frekvencijom obavljanja saobraćaja tog vazduhoplova u određenom periodu na liniji ili delu linije;

i) „utvrđene linije” označavaju linije koje su utvrđene ili treba da se utvrde u Aneksu uz Sporazum;

j) „ugovoreni saobraćaj” označava međunarodni redovni vazdušni saobraćaj koji, u skladu sa odredbama ovog sporazuma, može da se obavlja na utvrđenim linijama u cilju prevoza putnika, prtljaga, robe i pošte, odvojeno ili u kombinaciji;

k) „naknade korisnika” označavaju naknade koje su uvedene avio-prevoznicima za korišćenje aerodroma, sredstava za vazdušnu plovību i drugih povezanih usluga koje jedna strana ugovornica nudi drugoj ili za korišćenje sredstava i usluga za vazduhoplovnu bezbednost i obezbeđivanje u vazduhoplovstvu;

l) „intermodalni saobraćaj” označava javni prevoz vazduhoplovom i jednim ili više vidova kopnenog prevoza putnika, prtljaga, tereta i pošte, odvojeno ili u kombinaciji, uz nadoknadu ili u zakup;

lj) „rezervni delovi” označavaju predmete koji se koriste za popravku vazduhoplova ili za zamenu na vazduhoplovu, uključujući i motore;

m) „prevoz” označava putnike, prtljag, teret i poštu;

n) „zemaljsko opsluživanje” označava i uključuje, ali nije ograničeno na opsluživanje putnika, tereta i prtljaga, kao i korišćenje postrojenja i pružanje usluga kateringa;

nj) „redovna oprema” označava predmete koji se, pored zaliha i zamenljivih rezervnih delova, koriste na vazduhoplovu tokom leta, uključujući i pribor za prvu pomoć i opremu za spasavanje.

Član 2.

Davanje prava

1. Svaka strana ugovornica daje drugoj strani ugovornici prava utvrđena ovim sporazumom radi uspostavljanja i obavljanja ugovorenog saobraćaja određenih avio-prevoznika na utvrđenim linijama.

2. Određeni avio-prevoznik države jedne ili druge strane ugovornice ima sledeća prava:

a) da leti bez sletanja preko teritorije države druge strane ugovornice;

b) da sleće na teritoriju države druge strane ugovornice u nekomercijalne svrhe;

v) da pri obavljanju ugovorenog saobraćaja sleće na teritoriju države druge

strane ugovornice u mestima utvrđenim u Aneksu ovog sporazuma radi ukrcavanja i/ili iskrcavanja putnika, robe i pošte.

3. Odredbe iz stava 2. ovog člana ne daju pravo određenom avio-prevoziocu države jedne ili druge strane ugovornice da ukrcava putnike, prtljag, robu i poštu koji se prevoze uz naknadu ili najam između mesta na teritoriji države druge strane ugovornice.

Član 3.

Određivanje avio-prevozilaca i izdavanje dozvole za obavljanje saobraćaja

1. Svaka strana ugovornica ima pravo da odredi jednog ili više avio-prevozilaca za obavljanje ugovorenog saobraćaja na utvrđenim linijama i da o tome pismenim putem obavesti drugu stranu ugovornicu.

2. Po prijemu obaveštenja o određivanju avio-prevozioca države jedne strane ugovornice, nadležni organi za vazdušni saobraćaj države druge strane ugovornice, saglasno odredbama st. 3. i 4. ovog člana, bez odlaganja izdaju odgovarajuću dozvolu za obavljanje saobraćaja.

3. Nadležni organi za vazdušni saobraćaj države jedne strane ugovornice mogu, pre izdavanja dozvole za obavljanje saobraćaja, da zahtevaju od određenog avio-prevozioca države druge strane ugovornice da ih uveri da je osposobljen da ispuni uslove propisane zakonima i propisima koje ti organi primenjuju na obavljanje međunarodnog vazdušnog saobraćaja.

4. Svaka strana ugovornica ima pravo da odbije izdavanje dozvole za obavljanje saobraćaja, ili da određenom avio-prevoziocu države druge strane ugovornice uvede uslove koje smatra neophodnim u pogledu korišćenja prava utvrđenih u članu 2. (Davanje prava) ovog sporazuma, ako nije uverena da država strane ugovornice koja određuje avio-prevozioca, ili njeni državljani imaju vlasništvo znatnijeg obima i stvarnu kontrolu nad tim avio-prevoziocem i/ili ako nije uverena da država strane ugovornice koja određuje avio-prevozioca ne održava i ne sprovodi standarde navedene u članu 13. (Vazduhoplovna bezbednost) i članu 14. (Obezbeđivanje u vazduhoplovstvu) ovog sporazuma.

5. Avio-prevozilac koji je na taj način određen i ovlašćen može, u svako doba, da otpočne obavljanje ugovorenog saobraćaja, ako su ispunjeni ostali uslovi predviđeni ovim Sporazumom.

Član 4.

Povlačenje ili obustava dozvole za obavljanje saobraćaja

1. Svaka strana ugovornica ima pravo da avio-prevoziocu koga je odredila druga strana ugovornica povuče dozvolu za obavljanje saobraćaja ili da obustavi korišćenje prava utvrđenih u članu 2. (Davanje prava) ovog sporazuma, ili da uvede uslove koje smatra neophodnim za korišćenje tih prava, kada:

a) nije uverena da država strane ugovornice koja određuje avio-prevozioca, ili njeni državljani, imaju vlasništvo znatnijeg obima i stvarnu kontrolu nad tim avio-prevoziocem;

b) avio-prevozilac ne ispunjava uslove propisane zakonima i propisima koje ta strana ugovornica primenjuje za obavljanje međunarodnog vazdušnog saobraćaja, u skladu sa Konvencijom;

v) avio-prevozilac ne obavlja saobraćaj u skladu sa uslovima utvrđenim ovim sporazumom.

2. Ukoliko je neodložno povlačenje, obustava ili uvođenje uslova navedenih

u stavu 1. ovog člana neophodno radi sprečavanja daljeg kršenja zakona i propisa, ta prava se koriste tek nakon konsultacija sa nadležnim organima za vazdušni saobraćaj druge strane ugovornice, u skladu sa članom 18. (Konsultacije) ovog sporazuma.

Član 5.

Naknade korisnika

1. Nijedna strana ugovornica ne uvodi, niti dozvoljava da se određenim avio-prevoziocima države druge strane ugovornice uvedu naknade korisnika veće od naknada koje se naplaćuju njenim avio-prevoziocima koji obavljaju sličan redovni međunarodni vazdušni saobraćaj.

2. Određenom avio-prevoziocu jedne strane ugovornice se dozvoljava, u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima države druge strane ugovornice, da vrši samoopsluživanje na teritoriji države te druge strane ugovornice ili da, po svom izboru, u celini ili delimično koristi usluge zemaljskog opsluživanja bilo kojeg pružaoca usluga koji je ovlašćen od strane nadležnih organa države druge strane ugovornice za pružanje takvih usluga, ukoliko je tako predviđeno nacionalnim zakonima i propisima.

3. Svaka strana ugovornica podstiče razgovore između nadležnih organa za utvrđivanje naknada i avio-prevozlaca koji koriste usluge i postrojenja, ukoliko je to moguće, posredstvom predstavništava avio-prevozlaca. Korisnici usluga se detaljno obaveštavaju o svim predlozima za promenu naknada korisnika, kako bi bili u mogućnosti da iznesu svoje stavove pre promene naknade.

Član 6.

Izuzimanje od carinskih dažbina i taksa

1. Vazduhoplovi koje u ugovorenom saobraćaju koristi određeni avio-prevoznici države jedne strane ugovornice, kao i njihova redovna oprema, rezervni delovi, zalihe goriva i maziva, zalihe vazduhoplova (uključujući hranu, piće, alkoholna pića, duvan i druge proizvode koji se prodaju putnicima ili koje putnici koriste tokom leta) koji se nalaze na vazduhoplovima, oslobođeni su carinskih i drugih uvoznih dažbina i taksa po dolasku na teritoriju države druge strane ugovornice, pod uslovom da ta oprema, rezervni delovi i zalihe ostanu na vazduhoplovu dok se ponovo ne izvezu sa teritorije države te strane ugovornice.

2. Od istih dažbina i taksa, izuzev naknada za učinjene usluge, oslobađaju se:

a) gorivo i maziva namenjeni za snabdevanje vazduhoplova kojeg u ugovorenom saobraćaju koristi određeni avio-prevoznici države druge strane ugovornice, čak i kada ove zalihe treba da se iskoriste na delu linije iznad teritorije države strane ugovornice na kojoj su unete na vazduhoplov;

b) rezervni delovi, uključujući motore, i redovna oprema uneti na teritoriju države jedne strane ugovornice radi održavanja ili popravke vazduhoplova kojeg u ugovorenom saobraćaju koristi određeni avio-prevoznici države druge strane ugovornice;

v) zalihe vazduhoplova unete na vazduhoplov na teritoriji države jedne strane ugovornice u skladu sa važećim zakonima i propisima države te strane ugovornice, namenjene za korišćenje na vazduhoplovu kojim se obavlja ugovoreni saobraćaj određenog avio-prevozioca države druge strane ugovornice.

Predmeti navedeni u ovom stavu mogu da se drže pod carinskim nadzorom ili kontrolom.

3. Redovna oprema vazduhoplova, kao i materijali, zalihe vazduhoplova, zalihe goriva i maziva i rezervni delovi vazduhoplova zadržani na vazduhoplovu koji koristi određeni avio-prevoznik države jedne ili druge strane ugovornice, mogu da se iskrcaju na teritoriju države druge strane ugovornice samo uz saglasnost nadležnih carinskih organa države te druge strane ugovornice. U tom slučaju, stavljaju se pod nadzor navedenih carinskih organa do trenutka dok se ponovo ne izvezu, ili se na drugi način potroše u skladu sa carinskim propisima države te strane ugovornice.

4. Potrebna dokumenta određenog avio-prevoznika države jedne strane ugovornice, uključujući putne karte, vazduhoplovne tovarne listove, štampani materijal koji nosi oznaku određenog avio-prevoznika i promotivni materijal koji određeni avio-prevoznik deli bez naknade, oslobođeni su od plaćanja carinskih dažbina i taksa na teritoriji države druge strane ugovornice.

5. Naknade za pružene usluge skladištenja i davanje carinskih odobrenja naplaćuju se u skladu sa nacionalnim zakonima i propisima strana ugovornica

Član 7.

Principi koji regulišu obavljanje ugovorenog saobraćaja

1. Određeni avio-prevoznici svake strane ugovornice imaju pravične i podjednake mogućnosti za obavljanje vazdušnog saobraćaja između teritorija dve strane ugovornice.

2. Pri obavljanju ugovorenog saobraćaja, određeni avio-prevoznici jedne ili druge strane ugovornice uzimaju u obzir interese avio-prevoznika druge strane ugovornice kako ne bi ugoražavali saobraćaj koji ovaj avio-prevoznik obezbeđuje na čitavoj liniji ili delu iste linije.

3. Ugovoreni saobraćaj koji obezbeđuju određeni avio-prevoznici strana ugovornica biće u tesnoj vezi sa potrebom za prevozom na utvrđenim linijama i imaće kao osnovni cilj obezbeđivanje kapaciteta, pri opravdanom faktoru opterećenja, koji odgovara tekućim i opravdano predviđenim zahtevima za prevoz putnika i robe, uključujući poštu, između teritorija strana ugovornica.

4. Nadležni organi za vazdušni saobraćaj država strana ugovornica, pre uvođenja saobraćaja, zajednički utvrđuju ukupan kapacitet koji će se obezbeđivati i frekvencije letova koje će određeni avio-prevoznici svake strane ugovornice obavljati u ugovorenom saobraćaju. Navedeni organi mogu povremeno da razmotre i izmene prethodno utvrđeni ukupan kapacitet i frekvencije u obavljanju saobraćaja.

5. Pre objavljivanja reda letenja, određeni avio-prevoznik države jedne strane ugovornice podnosi red letenja nadležnim organima za vazdušni saobraćaj države druge strane ugovornice, najkasnije trideset (30) dana pre datuma otpočinjanja ugovorenog saobraćaja na utvrđenim linijama. Navedeni red letenja sadrži podatke o vrsti saobraćaja, vazduhoplovima, frekvenciji i periodu važenja. Isti postupak se primenjuje i prilikom svake naknadne izmene reda letenja.

Član 8.

Intermodalni saobraćaj

Određeni avio-prevoznici svake strane ugovornice imaju pravo da angažuju, u vezi sa obavljanjem međunarodnog vazdušnog saobraćaja, bilo koji vid kopnenog prevoza za putnike do i od bilo koje tačke na teritoriji država strana ugovornica, ili u trećim zemljama. Avio-prevoznici mogu da se odluče da obavljaju sopstveni kopneni prevoz ili da ga obezbede putem aranžmana, uključujući podelu koda, sa drugim kopnenim prevoznicima. Takve intermodalne usluge mogu se ponuditi kao usluge do krajnje destinacije po pojedinačnoj ceni za kombinovani prevoz, vazdušnim i kopnenim putem, pod uslovom da putnici i špediteri budu obavešteni o pružiocima

usluga u takvom prevozu.

Član 9.

Dostavljanje statističkih podataka

Nadležni organi za vazdušni saobraćaj države jedne strane ugovornice dostavljaju nadležnim organima za vazdušni saobraćaj države druge strane ugovornice, na zahtev, periodične i druge statističke podatke koji se odnose na ugovoreni saobraćaj obavljen u dogovorenom periodu. Podaci sadrže sve informacije potrebne za utvrđivanje obima prevoza koji je avio-prevoziac obavio u ugovorenom saobraćaju, kao i početna i krajnja odredišta navedenog prevoza.

Član 10.

Primena zakona i propisa

1. Zakoni i propisi države jedne strane ugovornice kojima se reguliše ulazak na njenu teritoriju, boravak i odlazak sa njene teritorije vazduhoplova koji obavljaju međunarodni vazdušni saobraćaj ili saobraćaj i navigacija tih vazduhoplova, primenjuju se i na vazduhoplove određenog avio-prevozioca države druge strane ugovornice, dok se nalaze na teritoriji države prve strane ugovornice.

2. Zakoni i propisi države jedne strane ugovornice koji se odnose na dolazak na njenu teritoriju, boravak i odlazak sa njene teritorije putnika, prtljaga, posade, robe i pošte, kao što su formalnosti u vezi sa putnim ispravama, carinom, valutom i zdravstvenim merama primenjuju se na putnike, prtljag, posadu, robu i poštu vazduhoplova određenog avio-prevozioca države druge strane ugovornice dok su na teritoriji države te strane ugovornice.

Član 11.

Direktni tranzit

1. U skladu sa zakonima i propisima strana ugovornica, putnici, prtljag, roba i pošta u direktnom tranzitu preko teritorije države jedne strane ugovornice, koji ne napuštaju prostor na aerodromu namenjen u tu svrhu podležu samo uprošćenoj kontroli, osim u pogledu mera obezbeđivanja za sprečavanje radnji nezakonitog ometanja, kao i kontrole narkotika i psihotropnih supstanci.

2. Prtljag, roba i pošta u direktnom tranzitu preko teritorije države jedne strane ugovornice oslobođeni su od carinskih dažbina, naknada i taksa na teritoriji države te strane ugovornice.

Član 12.

Priznavanje potvrda i dozvola

1. Potvrde o plovidbenosti, potvrde o osposobljenosti i dozvole koje je izdala ili priznala jedna strana ugovornica, koji još uvek važe, druga strana ugovornica priznaje kao važeće u cilju obavljanja ugovorenog saobraćaja na utvrđenim linijama, pod uslovom da su te potvrde ili dozvole izdate ili priznate u skladu sa jednakim ili višim standardima od standarda koji su utvrđeni ili mogu biti utvrđeni prema Konvenciji.

2. Svaka strana ugovornica ima pravo da, za letove iznad teritorije svoje države, odbije da prizna kao važeće potvrde o osposobljenosti i dozvole koje je njenim državljanim izdala ili priznala druga strana ugovornica.

3. Ukoliko bi prava ili uslovi vezani za potvrde ili dozvole navedene u stavu 1. ovog člana, koje izdaju nadležni organi za vazdušni saobraćaj države jedne strane ugovornice svakom licu ili određenom avio-prevoziocu ili u pogledu vazduhoplova koji se koriste za obavljanje ugovorenog saobraćaja, dopustili razliku od minimalnih

standarda utvrđenih prema Konvenciji, a da je razlika zabeležena pri Međunarodnoj organizaciji civilnog vazduhoplovstva, druga strana ugovornica može da zahteva konsultacije između nadležnih organa za vazdušni saobraćaj u cilju razjašnjavanja navedene prakse. Ukoliko se ne postigne zadovoljavajući dogovor, stvara se osnov za primenu člana 4. (Povlačenje ili obustava dozvole za obavljanje saobraćaja) ovog sporazuma.

Član 13.

Prenos sredstava

1. Svaka strana ugovornica daje, na osnovu reciprociteta, određenim avio-prevoziocima države druge strane ugovornice pravo da, na zahtev, slobodno prenesu višak prihoda koji je ostvaren na teritoriji države te strane ugovornice u vezi sa obavljanjem međunarodnog vazdušnog saobraćaja.

2. Prenos se vrši u bilo kojoj konvertibilnoj valuti po zvaničnom kursu koji važi na dan prenosa sredstava, u skladu sa zakonima i propisima države strane ugovornice sa čije teritorije se obavlja prenos i podleže samo uobičajenim naknadama koje banke naplaćuju za obavljanje takvih transakcija .

3. U slučaju da između strana ugovornica postoji poseban sporazum o izbegavanju dvostrukog oporezivanja ili prenosu sredstava, primenjuju se odredbe tog sporazuma.

Član 14.

Predstavništva avio-prevozilaca

1. Određeni avio-prevozilac države jedne strane ugovornice ima pravo da, na teritoriji države druge strane ugovornice, otvori predstavništvo u cilju promocije vazdušnog saobraćaja i prodaje usluga prevoza, kao i prodaje drugih proizvoda i pružanja usluga potrebnih za obavljanje vazdušnog saobraćaja, u skladu sa zakonima i propisima države te druge strane ugovornice.

2. Određeni avio-prevozilac države jedne strane ugovornice ima pravo da, u skladu sa zakonima i propisima države druge strane ugovornice kojima se reguliše ulazak, boravak i zapošljavanje, dovede i omogući rad rukovodećem, tehničkom i operativnom osoblju, koje je potrebno za funkcionisanje ugovorenog saobraćaja.

3. Određeni avio-prevozilac države jedne strane ugovornice ima pravo da samostalno prodaje sopstvena prevozna dokumenta na teritoriji države druge strane ugovornice, a u skladu sa zakonima i propisima države te strane ugovornice. Prodaja se može obavljati direktno u predstavništvima određenih avio-prevozilaca, ili preko ovlašćenih agenata prodaje.

Član 15.

Vazduhoplovna bezbednost

1. Svaka strana ugovornica može, u svako doba, da zahteva konsultacije o standardima bezbednosti koje druga strana ugovornica primenjuje u svakoj od oblasti koje se odnose na vazduhoplovna postrojenja i usluge, posade, vazduhoplove ili njihovo korišćenje. Konsultacije se održavaju u roku od trideset (30) dana od dana prijema pismenog zahteva .

2. Ukoliko, nakon konsultacija navedenih u stavu 1. ovog člana, jedna strana ugovornica zaključi da druga strana ugovornica ne održava i ne sprovodi efikasno standarde bezbednosti u bilo kojoj od oblasti navedenih u stavu 1. ovog člana, a koji odgovaraju minimalnim standardima utvrđenim u to vreme prema Konvenciji, druga strana ugovornica će biti obaveštena zaključcima i merama koje smatra potrebnim za usklađivanje sa standardima. Ukoliko druga strana ugovornica

ne preduzme odgovarajuće mere u roku od petnaest (15) dana, ili u dužem roku koji dogovore strane ugovornice razmenom pismenih obaveštenja diplomatskim putem, stvara se osnov za prvu stranu ugovornicu da primeni član 4. ovog Sporazuma.

3. I pored obaveza navedenih u članu 33. Konvencije, svaki vazduhoplov koji koriste određeni avio-prevozioci države jedne strane ugovornice, u saobraćaju za teritoriju ili sa teritorije države druge strane ugovornice može, dok je na teritoriji države druge strane ugovornice, da bude podvrgnut pregledu od strane ovlašćenih predstavnika te druge strane ugovornice, na vazduhoplovu i na platformi, radi provere važnosti dokumenata vazduhoplova, kao i dokumenata posade i vidljivog stanja vazduhoplova i njegove opreme (u daljem tekstu „pregled na platformi”), pod uslovom da to ne dovodi do neopravdanog kašnjenja vazduhoplova.

4. Ako takav pregled na platformi ili niz pregleda na platformi daju povod za:

a) ozbiljnu zabrinutost da neki vazduhoplov ili korišćenje nekog vazduhoplova nije u skladu sa minimalnim standardima utvrđenim u to vreme prema Konvenciji; ili

b) ozbiljnu zabrinutost da postoji nedostatak efikasnog održavanja i sprovođenja standarda bezbednosti utvrđenih u to vreme prema Konvenciji;

strana ugovornica koja vrši pregled ima pravo, u smislu člana 33. Konvencije, da izvede zaključak da zahtevi prema kojima su potvrde ili dozvole tog vazduhoplova ili posade tog vazduhoplova izdate ili priznate, nisu jednaki minimalnim standardima utvrđenim prema Konvenciji.

5. U slučaju da pristup u cilju obavljanja pregleda na platformi nekog vazduhoplova koji koristi određeni avio-prevozioc države jedne strane ugovornice, u skladu sa stavom 3. ovog člana, bude uskraćen od strane predstavnika tog avio-prevozioca, druga strana ugovornica može da zaključi da postoji sumnja za ozbiljnu zabrinutost koja je navedena u stavu 4. ovog člana, i da donese zaključke navedene u tom stavu.

6. Svaka strana ugovornica zadržava pravo da obustavi ili izmeni dozvolu za obavljanje saobraćaja određenom avio-prevoziocu države druge strane ugovornice u slučaju da zaključi, bilo na osnovu pregleda na platformi, niza pregleda na platformi, uskraćivanja pristupa radi pregleda na platformi, konsultacija ili na drugi način, da je neposredan postupak neophodan za bezbedno obavljanje saobraćaja.

7. Svaki postupak jedne strane ugovornice, u skladu sa st. 2 i 6. ovog člana, obustavlja se kada prestane da postoji osnov za preduzimanje tog postupka.

Član 16.

Obezbeđivanje u vazduhoplovstvu

1. U skladu sa svojim pravima i obavezama prema međunarodnom pravu, strane ugovornice ponovo potvrđuju da njihova obaveza da obezbeđuje civilno vazduhoplovstvo od radnji nezakonitog ometanja predstavlja sastavni deo ovog sporazuma. Bez ograničavanja njihovih prava i obaveza prema međunarodnom pravu, strane ugovornice posebno postupaju u skladu sa odredbama Konvencije o krivičnim delima i nekim drugim aktima izvršenim u vazduhoplovu, potpisane u Tokiju, 14. septembra 1963. godine, Konvencije o suzbijanju nezakonitih otmica vazduhoplova, potpisane u Hagu, 16. decembra 1970. godine, Konvencije o suzbijanju nezakonitih akata uperenih protiv bezbednosti civilnog vazduhoplovstva, potpisane u Montrealu, 23. septembra 1971. godine, Protokola o suzbijanju nezakonitih akata nasilja na aerodromima koji opslužuju međunarodno civilno vazduhoplovstvo, potpisanog u Montrealu 24. februara 1988. godine, i Konvencije o obeležavanju plastičnih eksploziva radi njihovog otkrivanja, otvorene za potpisivanje

u Montrealu 1. marta 1991. godine, kao i svih drugih konvencija o obezbeđivanju u vazduhoplovstvu koje su obavezujuće za obe strane ugovornice.

2. Strane ugovornice, na zahtev, pružaju jedna drugoj svu potrebnu pomoć radi sprečavanja nezakonitih otmica civilnih vazduhoplova i drugih radnji nezakonitog ometanja uperenih protiv bezbednosti tih vazduhoplova, njihovih putnika i posade, aerodroma i uređaja za vazdušnu plovību i bilo koje druge opasnosti uperene protiv obezbeđivanja u civilnom vazduhoplovstvu.

3. Strane ugovornice postupaju u skladu sa odredbama o obezbeđivanju u vazduhoplovstvu i tehničkim zahtevima koje je definisala Međunarodna organizacija civilnog vazduhoplovstva, utvrđenim u Aneksima uz Konvenciju, u meri u kojoj se te odredbe i tehnički zahtevi primenjuju na strane ugovornice, i zahtevaće da korisnici vazduhoplova u njihovom registru, ili korisnici vazduhoplova čije je sedište ili stalno boravište na njihovoj teritoriji, i korisnici aerodroma na teritoriji njihove države, postupaju u skladu sa odredbama o obezbeđivanju u vazduhoplovstvu. U skladu sa tim, svaka strana ugovornica obaveštava drugu stranu ugovornicu o svim razlikama između nacionalnih propisa i praksi i napred navedenih standarda obezbeđivanja u vazduhoplovstvu u Aneksima. Jedna ili druga strana ugovornica može, u bilo kom trenutku, da zahteva hitne konsultacije sa drugom stranom ugovornicom koje se, radi razmatranja ovih razlika, održavaju u skladu sa članom 18 (Konsultacije) ovog sporazuma.

4. Svaka strana ugovornica može da zahteva od korisnika vazduhoplova da poštuje odredbe o obezbeđivanju u vazduhoplovstvu i zahteve navedene u stavu 3. ovog člana, za ulazak na teritoriju, odlazak sa teritorije ili za vreme boravka na teritoriji države te druge strane ugovornice.

5. Svaka strana ugovornica obezbeđuje da se na njenoj teritoriji efikasno primenjuju mere za zaštitu vazduhoplova i pregled putnika, posada, ručnog prtljaga, prtljaga, robe i zaliha vazduhoplova pre i za vreme ukrcavanja ili utovara. Svaka strana ugovornica pozitivno razmatra svaki zahtev druge strane ugovornice za primenu opravdanih specijalnih mera obezbeđivanja zbog određene pretnje.

6. U slučaju nezakonite otmice civilnog vazduhoplova ili nekih drugih radnji nezakonitog ometanja uperenih protiv bezbednosti tih vazduhoplova, njihovih putnika i posade, aerodroma ili uređaja za vazdušnu plovību, strane ugovornice pomažu jedna drugoj na taj način što olakšavaju komunikacije i primenjuju druge odgovarajuće mere namenjene za brzo i bezbedno okončanje takvog incidenta ili pretnje incidentom.

Član 17.

Tarife

1. Svaka strana ugovornica dozvoljava da određeni avio-prevozioci, na razumnom nivou, odrede tarife u međunarodnom vazdušnom saobraćaju koji se obavlja za/od/preko njene teritorije, uz dužno poštovanje svih relevantnih faktora, uključujući troškove obavljanja saobraćaja, opravdanu dobit i tarife drugih avio-prevozlaca. Intervencije strana ugovornica se ograničavaju na:

- a) sprečavanje neopravdano diskriminatornih tarifa ili praksi;
- b) zaštitu potrošača od tarifa koje su neopravdano visoke ili neopravdano restriktivne zbog zloupotrebe dominantnog položaja; i
- v) zaštitu avio-prevozlaca od tarifa koje su veštački niske zbog direktnih ili indirektnih državnih subvencija ili podrške.

2. Određeni avio-prevozioci jedne strane ugovornice nisu dužni da podnose na odobrenje nadležnim organima za vazdušni saobraćaj druge strane ugovornice

tarife koje su utvrđene u skladu sa stavom 1. ovog člana.

3. Nijedna strana ugovornice ne dozvoljava da pri utvrđivanju tarifa određeni avio-prevoznik ili avio-prevoznici njene države, u saradnji sa bilo kojim drugim avio-prevoznikom ili avio-prevoznicima ili samostalno, zloupotrebe moć na tržištu na način koji ima, može da ima, ili treba da ima efekat značajnog slabljenja određenog avio-prevoznika države druge strane ugovornice kao suparnika na tržištu, ili isključenja takvog suparnika sa linije.

4. Strane ugovornice su saglasne da se sledeće prakse avio-prevoznika u vezi sa utvrđivanjem tarifa mogu smatrati mogućim nepravičnim praksama u tržišnom nadmetanju koje je potrebno bliže istražiti:

a) naplata cene prevoza ili iznosa na linijama na nivoima koji su u ukupnom iznosu nedovoljni da pokriju troškove pružanja usluge na koju se odnose;

b) primena navedenih praksi se nastavlja tako da više nemaju karakter privremenosti;

v) navedene prakse imaju značajan ekonomski efekat i nanose značajnu štetu određenom avio-prevozniku druge strane ugovornice; i

g) ponašanje koje ukazuje na zloupotrebu dominantnog položaja na liniji;

5. U slučaju da nadležni organi za vazdušni saobraćaj jedne ili druge države nisu zadovoljni sa predloženom ili važećom tarifom avio-prevoznika države druge strane ugovornice, nadležni organi za vazdušni saobraćaj nastoje da pitanje reše konsultacijama, ukoliko iste zahteva jedan ili drugi nadležni organ. U svakom slučaju, nadležni organi za vazdušni saobraćaj jedne strane ugovornice ne preduzimaju jednostrane mere radi sprečavanja uvođenja ili produžavanja tarifa avio-prevoznika države druge strane ugovornice.

6. Bez obzira na napred navedeno, određeni avio-prevoznik jedne strane ugovornice podnosi, na zahtev, nadležnim organima za vazdušni saobraćaj druge strane ugovornice podatke u vezi sa utvrđivanjem tarifa, na način i u obliku koji odrede ti organi.

Član 18.

Konsultacije

1. Svaka strana ugovornica, ili nadležni organi za vazdušni saobraćaj njene države mogu u svakom trenutku da zahtevaju konsultacije sa drugom stranom ugovornicom ili nadležnim organima za vazdušni saobraćaj njene države.

2. Konsultacije koje zahteva jedna od strana ugovornica ili nadležni organi za vazdušni saobraćaj njene države, započinju u roku od šezdeset (60) dana od dana prijema pismenog zahteva, osim ako se drukčije ne dogovori. Konsultacije se mogu obavljati neposrednim razgovorima ili pismenim putem. Tokom konsultacija, svaka strana ugovornica, u cilju efikasnog vođenja diskusije, priprema i prezentuje odgovarajuće dokaze koji potkrepljuju njen stav.

Član 19.

Izmene i dopune Sporazuma

1. Kada jedna ili druga strana ugovornica smatra da je potrebno da se izmeni i dopuni bilo koja odredba ovog sporazuma, može da zahteva održavanje konsultacija između nadležnih organa za vazdušni saobraćaj država strana ugovornica, u skladu sa članom 18. (Konsultacije) ovog sporazuma.

2. Izmene i dopune ovog sporazuma stupaju na snagu datumom prijema poslednje diplomatske note kojom se strane ugovornice obaveštavaju da su ispunjeni

svi uslovi za stupanje na snagu takvih izmena i dopuna.

3. Izmene i dopune koje se odnose na Aneks uz Sporazum mogu da se dogovore neposredno između nadležnih organa za vazdušni saobraćaj država strana ugovornica i stupaju na snagu kada se potvrde razmenom diplomatskih nota.

Član 20.

Usaglašenost sa multilateralnim sporazumima

Kada stupi na snagu neki multilateralni sporazum koji se odnosi na bilo koje pitanje obuhvaćeno ovim sporazumom a koji su prihvatile obe strane ugovornice, odredbe ovog sporazuma i Aneksa se menjaju kako bi se uskladile sa odredbama tog multilateralnog sporazuma.

Član 21.

Prestanak važenja sporazuma

Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeni period.

Svaka strana ugovornica može, u svakom trenutku, da dostavi drugoj strani ugovornici pismeno obaveštenje o svojoj nameri da otkáže ovaj sporazum. Takvo obaveštenje se istovremeno dostavlja i Međunarodnoj organizaciji civilnog vazduhoplovstva. U tom slučaju, ovaj sporazum prestaje da važi dvanaest (12) meseci od dana kada druga strana ugovornica primi obaveštenje, osim ukoliko se obaveštenje o prestanku važnosti ne povuče sporazumno pre isteka navedenog roka. Ukoliko druga strana ugovornica ne potvrdi prijem, smatraće se da je obaveštenje primljeno četrnaest (14) dana od dana prijema obaveštenja od strane Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva.

Član 22.

Rešavanje sporova

1. Kada između strana ugovornica dođe do spora u pogledu tumačenja ili primene ovog sporazuma, strane ugovornice pre svega nastoje da isti reše pregovorima između nadležnih organa za vazdušni saobraćaj.

2. Ukoliko nadležni organi za vazdušni saobraćaj ne postignu dogovor, spor se rešava diplomatskim putem.

3. Ako strane ugovornice ne reše spor u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, isti se, na zahtev jedne ili druge strane ugovornice, podnosi Arbitražnom sudu koji se sastoji od tri arbitra, od kojih dvojicu određuju strane ugovornice, a trećeg određuju dva tako određena arbitra, pri čemu taj arbitar nije državljanin jedne ili druge strane ugovornice, ali je državljanin države koja, u trenutku određenja, ima diplomatske odnose sa državama strana ugovornica.

4. U slučaju da se spor podnese na arbitražu, svaka strana ugovornica određuje jednog arbitra u roku od šezdeset (60) dana od dana kada jedna ili druga strana ugovornica primi od druge obaveštenje diplomatskim putem kojim se zahteva arbitraža spora, a treći abitar se određuje u roku od narednih šezdeset (60) dana. Ako jedna ili druga strana ugovornica ne odredi arbitra u navedenom roku ili ako treći arbitar ne bude određen u navedenom roku, jedna ili druga strana ugovornica može da zahteva od predsednika Saveta Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva da odredi arbitra ili arbitre, ukoliko je to potrebno.

5. Ako je predsednik Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva državljanin jedne ili druge strane ugovornice, potrebna određenja treba da izvrši potpredsednik Saveta Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva. Ako je potpredsednik Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva državljanin jedne ili druge strane ugovornice, određenje treba da izvrši najstariji član Saveta

Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva koji nije državljanin država strana ugovornica.

6. Treći arbitar vrši dužnost predsednika Arbitražnog suda.

7. Arbitražni sud sam utvrđuje svoj postupak i mesto održavanja arbitraže, u skladu sa dogovorom postignutim između strana ugovornica.

8. Svaka odluka Arbitražnog suda je obavezujuća za obe strane ugovornice.

9. Svaka strana ugovornica snosi troškove svoga člana, kao i svog predstavljanja u arbitražnom postupku. Troškove predsedavajućeg i sve druge zajedničke troškove snose ravnomerno strane ugovornice.

Član 23.

Registracija sporazuma

Ovaj sporazum i sve izmene i dopune ovog sporazuma ili Aneksa registruju se kod Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva.

Član 24.

Stupanje na snagu

Sporazum stupa na snagu prvog dana drugog meseca od datuma kada su strane ugovornice pismeno, diplomatskim putem, obavestile jedna drugu da su ispunjeni uslovi za njegovo stupanje na snagu.

Stupanjem na snagu ovog sporazuma, u pogledu odnosa između Republike Srbije i Republike Turske, prestaje da važi Sporazum o vazдушnom između Federativne Narodne Republike Jugoslavije i Republike Turske, potpisan u Ankari 16.aprila 1953. godine.

U potvrdu toga, dole potpisani, propisno ovlašćeni od svojih Vlada, potpisali su ovaj sporazum.

Sačinjeno u Antaliji dana 19.oktobra 2015. godine, u po dva originalna primerka na srpskom, turskom i engleskom jeziku, pri čemu svi tekstovi imaju podjednaku važnost.

U slučaju neslaganja u tumačenju odredaba ovog sporazuma, merodavan je tekst na engleskom jeziku.

ZA VLADU
REPUBLIKE SRBIJE

Danilo Vučetić

Ambasador Republike Srbije u
Republici Turskoj

ZA VLADU
REPUBLIKE TURSKKE

Ozkan Pojraz

Zamenik podsekretara
Ministarstvo saobraćaja, pomorstva i
komunikacija

Aneks

1. Određeni avio-prevozioci Republike Srbije ima pravo da obavlja redovni međunarodni vazdušni saobraćaj u oba pravca na linijama utvrđenim u daljem tekstu:

Mesta u Republici Srbiji	Mesta međusletanja	Mesta u Republici Turskoj	Mesta dalje
bilo koja mesta	bilo koja mesta	bilo koja mesta	bilo koja mesta

2. Određeni avio-prevozioci Republike Turske ima pravo da obavlja redovni međunarodni vazdušni saobraćaj u oba pravca na linijama utvrđenim u daljem tekstu :

Mesta u Republici Turskoj	Mesta međusletanja	Mesta u Republici Srbiji	Mesta dalje
bilo koja mesta	bilo koja mesta	bilo koja mesta	bilo koja mesta

Napomene:

1. Određeni avio-prevozioci strana ugovornica mogu, na svakom letu, da izostave sletanje u bilo kom mestu međusletanja i mestu dalje utvrđenim u ovom odeljku, pod uslovom da ugovoreni saobraćaj otpočinje u mestu u državi strane ugovornice koja određuje avio-prevozioca.

2. Određeni avio-prevozioci država strana ugovornica mogu da opslužuju sva mesta međusletanja i mesta dalje bez korišćenja prava pete slobode. Mesta međusletanja i mesta dalje zajedno utvrđuju nadležni organi za vazdušni saobraćaj država strana ugovornica.

3. Određeni avio-prevozioci država strana ugovornica mogu da obavljaju saobraćaj za/iz svakog mesta međusletanja i za/iz mesta dalje sa korišćenjem punih prava pete slobode, bez ikakvih ograničenja u bilo kom tipu saobraćaja (putničkom, robnom, odvojeno ili u kombinaciji), po dobijanju saglasnosti od nadležnih organa za vazdušni saobraćaj država strana ugovornica.

4. Određeni avio-prevozioci država strana ugovornica imaju pravo da, prilikom obavljanja ili održavanja ugovorenog saobraćaja na utvrđenim linijama, sklapaju marketinške dogovore o saradnji, kao što je dogovor o „podeli koda”, sa:

- a) avio-prevoziocem ili avio-prevoziocima država strana ugovornica; i
- b) avio-prevoziocem ili avio-prevoziocima treće države, pod uslovom da ta država odobrava ili dozvoljava odgovarajuće aranžmane između avio-prevozioca države druge strane ugovornice i ostalih avio-prevozioca u saobraćaju za, od i preko teritorije te države.

Nadležni organi za vazdušni saobraćaj država strana ugovornica odobravaju ove dogovore, pod uslovom da svi avio-prevozioci:

- a) poseduju potrebne dozvole i saobraćajna prava;
- b) ispunjavaju uslove koji se obično zahtevaju takvim dogovorima; i
- v) u vezi sa prodajom prevoznih dokumenata, jasno naznače kupcu na mestu prodaje, koji od avio-prevozioca obavlja saobraćaj na određenom delu linije i sa kojim avio-prevoziocem ili avio-prevoziocima kupac stupa u ugovorni odnos.

Učestvovanje u dogovoru „podele koda” se ne računa kao frekvencija za avio-prevozioca koji ne obavlja saobraćaj.

5. Svaka strana ugovornica, na svojoj teritoriji, primenjuje Kodeks ponašanja za regulisanje i funkcionisanje kompjuterskog rezervacionog sistema Međunarodne organizacije civilnog vazduhoplovstva.

6. a) Svaka strana ugovornica zabranjuje, ili navodi svoje avio-prevoziocce da zabrane pušenje na letovima za prevoz putnika, koje isti obavljaju između teritorija strana ugovornica. Zabrana se odnosi na celokupnu kabinu vazduhoplova i primenjuje se od početka ukrcavanja putnika do završetka iskrcavanja.

b) Svaka strana ugovornica preduzima sve opravdane mere kako bi obezbedila da avio-prevozioci, putnici i članovi posada postupaju u skladu sa odredbama o zabrani pušenja, uključujući i uvođenje odgovorajućih kazni za nepoštovanje istih.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije-Međunarodni ugovori”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA POTVRĐIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Ustavni osnov za potvrđivanje međunarodnog ugovora sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije, po kojem Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kad je zakonom predviđena obaveza njihovog potvrđivanja.

II. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE POTVRĐIVANJE MEĐUNARODNOG UGOVORA

Sporazum o vazdušnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Turske potpisali su, 19. oktobra 2015. godine, Danilo Vučetić, ambasador Republike Srbije u Republici Turskoj i Ozkan Pojraz, zamenik podsekretara u Ministarstvu saobraćaja, pomorstva i komunikacija.

Potvrđivanje Sporazuma o vazdušnom saobraćaju između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Turske predstavljaće dugoročni pravni osnov za dalje unapređenje odnosa između dve države, s obzirom na činjenicu da je u pitanju moderan sporazum, usklađen sa savremenim tendencijama u međunarodnom civilnom vazduhoplovstvu, kojim se u celini uređuju odnosi u oblasti vazdušnog saobraćaja između Republike Srbije i Republike Turske i promovišu i ispunjavaju visoki međunarodni vazduhoplovni standardi.

Takođe, ovaj sporazum otvara šire mogućnosti i predstavlja čvrst temelj dugoročne uspešne saradnje, kako za avio-prevoziocima i druge vazduhoplovne subjekte država strana ugovornica, tako i za druge subjekte u ukupnim privrednim kretanjima između Republike Srbije i Republike Turske.

III. STVARANJE FINANSIJSKIH OBAVEZA IZVRŠAVANJEM MEĐUNARODNOG UGOVORA

Izvršavanjem ovog zakona odnosno međunarodnog ugovora ne stvaraju se finansijske obaveze za Republiku Srbiju.

IV. PROCENA IZNOSA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno izdvajanje sredstava iz budžeta Republike Srbije.